

Szerkesztőség:

II-ik kerület 460. házszám
 hová a lap szellemi részét
 illető közlemények kü-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal:

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 előfizetési pénzek, a hirde-
 tések és ezeknek díjai, va-
 lamint a felszólamlások kü-
 dendők.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér.

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó-
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér száma 1 korona.

Karácsony.

Dicsőség magasságban az Istennek,
 Békesség legyen földön embereknek!
 És jó akarat mindenféle népnek
 És nemzetiségnek.
 (63. Dicséret 2. vers.)

A küzdelmes élet, a zilált, sivár köz-
 állapotok közepette, im egyszerre megpihen
 a lelkünk, szívünkbe tiszta, jó érzélem és
 szent áhitat költözik.

A kiből még nem vezett ki minden
 jó és nemes, a ki még tud emberiesen
 érezni; nagyszerű átalakuláson megy-
 keresztül annak a harangszónak hallatára,
 mely Karácsony ünnepének eljöveteleit
 hirdeti.

És a kétségbe esett megnyug-
 szik, a szerencsétlen remélni kezd,
 a gögös megalázkodik, a nyomorult-
 nak megenyhülnek kínjai és a jók
 boldogok.

A betlehemi pásztor tűz bevilágít a lel-
 kekbe, felmelegíti a szívetket.

Átértjük és átérezzük a legmagasztó-
 sabb tant, mely arra oktat, hogy szeressük
 egymást, mert így akarja, így paran-
 csolja az, ki e világot megalkotá. És
 úgy érezzük, hogy mi, akik egyik Kará-
 csonytól a másikig, egész esztendőn keresz-
 tül agyarkodunk egymásra, gyűlöljük egy-

mást, most mintha szeretnők egymást . . .
 Csodás metamorfozis fenséges napja te,
 szent Karácsony ünnepe!

Pedig mennyit vétünk ellened, ki ne-
 künk születtél Karácsonykor, értünk szen-
 vedtél kinos halált Husvétkor. Mennyire letér-
 tünk az erény utjáról, melyet nekünk ki-
 mutattál. És a Te irgalmad az, hogy e
 szent napon kiragadva érezzük magunkat a
 mindennapi élet, a gyűlölködés undok fer-
 tőjéből és közel jutunk hozzád, ki még
 úgy is szeretni tudsz bennünket.

Szeretni! Ez volt a Te jelszavad
 Isten fia. De valahány ember élt e földön,
 mind megfogadta a szeretet tanát. És va-
 lahányszor eljön a Te születésednek ünnepe,
 az embereket megszállja egy száműzött, de
 koronként vissza-vissza térő Angyal: a sze-
 retet, melyről megteledkeznek a hétközna-
 pok küzködései alatt.

Ám el most a hétköznapokkal, ülünk
 ma ünnepet: szeressünk! A templomból,
 a hol imádkozunk bűneink bocsánataért,
 útunk a szegénység, a nyomor tanyáira
 vezessen bennünket, a hol az Ő szegényei
 élnek; a kik fáznak, míg mi a meleg szo-
 bákban gyújtjuk föl a karácsonyfák lángjait;
 akik éheznek, míg mi terített asztal mellett
 dicsérjük a napot; akik szomorúak és ke-

serűek, midőn mi megnyugszunk és áhítat-
 ba merülünk. Adjunk a szegényeknek!
 Tegyük jót velük és lelkünk meg fogja
 érezni, hogy Ő csakugyan megváltott ben-
 nünket . . .

. . . Mi Urunk Jézus, Krisztus, láss
 meg bennünket, s világosítsd meg ami uta-
 inkat. Elidegenedünk, eltévelygünk az isteni
 törvényektől, melyek Golgotán szenteltettek
 meg. Amerre szemünk ellát, nem látunk
 helyet, a hol megpihenhetünk, az izzó
 agyak millió gondolatai között nincs egy,
 melyben megnyugodhatunk.

Minél magasabbra szállunk agyunkkal,
 annál mélyebbre sülyedünk szívünkkel.

Minden érzésünket bilincsbe veri az
 önzés, mely tengerré áradt immár s mely
 összezapott az emberiség fölött. A ten-
 gerből árva magános szigetökként emelked-
 nek ki a Te bástyáid; az a láz a tóssaág
 és a hit.

Igy nem jó az élet.

Láss meg bennünket Urunk és világíts
 nekünk. Küldj közénk vezetőket, férfiakat,
 a kikben megvannak, ami benned tökéletes
 és mi bennünk hiányzik. Ők vezessenek
 bennünket a Te szereteteddel: a hitnek,
 igazságnak és becsületességnek nevével és
 meg fognak javulni a mi erkölcsaink.

TÁROZZA.

Karácsonyi történet.

Kicsiny, büzös koresma. Kis mécs halvány fénye
 Vet kétes virágot.
 Züllött alak ül ott, réveteg szemében
 Már bor tüze szállott.
 Egyedül. Nincs senki, aki igyék véle:
 Nagy öröm ünnep van, Karácsony estéje.

Felüti a fejét: „Bort ide koresmáros!”
 Csak dűnyög a Mójzes,
 Mutat a rovásra: „Nem adok már János
 Nem adhatok, sok lesz.
 Kendnek nincsen pénze, az asszony sem ad már
 — Gunyosan vigyorog — nála a gyeplő szár.”

Meghökken a János, tajtéket vet vére
 A gunyoló szóra.
 Mint izzó láva ront agyára, szívére . . .
 Ez a megrontója!
 Megdördül a melle: „Majd lesz pénz . . . sok sok lesz”
 Kidülöng az ajtón. Vállat vonja Mójzes . . .

Cseng-bong a harangszó, siet a misére
 Férfi, asszony, gyermek.
 Mindegyiknek felve lassul meg a lépte
 A dülöngő mellett.
 Aki ne susogná — nincsen köztük senki: —
 „Óh a szegény asszony, óh a szegény Erzsí!”

Mondhatnák hangosan. Nem hall az az ember
 Ember? Dühödtt állat!
 Az esztétveszi el, kit az Isten megver,
 Keze átkot áraszt.
 — Nem soká keresgél János az udvarba,
 Gyilkos eszközt, baltát, szorongat a marka.

Belöki az ajtót, beront a szobába.
 Hárman vannak ott benn,
 Két mosolygó gyermek: Angyalok karában
 Van olyan a — mennyben
 Az anyjuk ölében, szemük karikára . . .
 Néznek az asztalra, a karácsonyfára.

Mosolyog az ajkuk, arczoskájuk lánghol
 Istenem, de szép ez.
 Sok égő gyertyácska, Istálló, kis jászol
 — Jézuska, az édes,
 Pásztorok viaszból . . . Bárányka, de mennyi!
 Hát nem kell örülni, hát nem kell nevetni?

Megtorpan a férfi, Lehanyatlak karja,
 Bámul a sok lángra.
 Csak nézi merően, bárha nem akarja
 Sóbálványnyá válva.
 Nő a sok kicsiny láng, magasra, hosszúira,
 Mint számtalan jobb kéz fenyegető újja.

És az a viasz báb . . . ott . . . ott a jászolban
 Lábba kel, megéled;
 Édes arczán bánat, szelid fájdalom van
 Szemében itélet.
 Ugy néz a Jánosra, a tévelyedettre . . .
 Jaj csak ne nézne úgy, csak ne közeledne.

Megsörren a padlón a lejtett balta.
 Térdre hull a János,
 Összekulcsolt kezét oda, arra tartja,
 Ajka imádságos . . .
 S az asszony, a gyermek oda hull melléje . . .
 Nagy öröm ünnep van: Karácsony estéje . . .
 Böross L.

A jólét és a nyomor.

Irta: Maderspach Olivérné.

Hófehér palástban, napsugaras arczal jár
 az egyik. Derűt és tisztaságot terjeszt mindenfelé.
 Hol ez honol, ott többnyire vidám, vagy legalább
 is nyugodt tekintettel jön meg a háziasszony. Ha
 gyermekei vannak, azok vidoran, kaézagva fut-
 kosnak, s a midőn haza jön az apa, a férj: a
 nagy öröm, melylyel fogadják, őt is öröm, bol-
 dogság tölti el.

Ha a Viszály és Elégedetlenség szelleme be-
 befurakodnak is olykor ily helyre, sok időre még-
 sem üthetnek ott tanyát, mert a Jólét számtalan
 fegyverrel rendelkezik kiűzésükre. S ha kiváló e-
 setekben nem használ egy-egy ily fegyver: akkor
 szétválasztja a házafeleket könnyedén s nem egy
 módot nyújt hozzá, hogy kiki a maga útján boi-
 dogulhasson, s gyermekeiknek is biztos jövőt ala-
 pithassanak.

Hol a Jólét honol, ott a Betegség sem oly
 gyakori vendég. Azaz hogy eljön biz ő oda is,
 de nem mindig jut be a szobába, mert a Jólét
 már a kopogtatásánál eleje ugrik, birokra kel vele
 s győztesen kerül ki a viadalból. Ha aztan oly-

Erősítsd meg elméinket, hogy könnyebben viselhessük az élet terheit, melyek minden karácsony után nagyobb súlylyal nyomnak bennünket. Világosságot, lángoszlopokat küldj nekünk, Urunk, akik méltók hozzád.

Igy imádkozunk hozzád szent Karácsony ünnepén.

Az eszély és okosság.

(Folyt. és vége.)

De vajjon így cselekszik-e a többi iskola fentartó is? Nézzünk csak szét Abonyban, ezt tapasztaljuk-e? Azt igen, hogy egy tanító két-három osztályt is vezet sokszor 100—150 tanulóval.

Azt látjuk Abonyban minden felekezetről, hogy egy tanító vezeti a IV., V., VI-ik osztályt. De hát édes Istenem! Kombináljunk csak egy kicsit, lehetséges-e ez? hisz azt az időt, melynek egy osztályra kellene jutnia, fel kell darabolni három részre! tehát minden órában — 60 perczen — 60 perc helyett egy-egy osztálynak adhatnak 20, mondó: „husz“ percet! Mennyire mehet ez egy év alatt? Pedig az az egész óra is nagyon elkelve, hogy a tanító feladatának meg tudjon felelni!

A szükség azonban törvényt ront. Az egyházközségek anyagi erők hiányában kénytelenek ezt cselekedni. Hát jól van, lássuk ezt be: több tanítóra nem áldozhat. Meg kellett elégednie ez abnormális törvénytelen állapottal ennél a fontos dolognál, mely óriási hatással van: az állam, a nemzet, társadalom, vallás — erkölcsiség és anyagi jólétre.

De ha nem lehetett és nem lehet segíteni a pénznek hiányában, nem-e lehetne eszélyességgel, okossággal?

Hogy mennyire lehet, bizonyítja az izraelita hitközség példája. Ennek a hitközségnek sem volt elég anyagi ereje ahhoz, hogy mindegyik tanítója csak egy osztályt vezessen, törvény szabta számmal. Pénzzel nem segíthetett magán, segített okossággal. Hogyan? úgy, hogy azt mondotta: a törvény kötelez bennünket arra, hogy a gyermekek 12 éves korukig tanulhassanak s azért hat osztályt kell fenntartani. Most azonban, hogy polgári iskola van, nincs szükségem V., VI. osztályra. Az így megmaradt négy osztályban megfelelő számú tanerőm is van, a nélkül, hogy a hitközség újabb anyagi áldozatot lett volna kénytelen hozni.

Miért ne tehetné meg ezt a katolikus és református hitközség is, mikor ezzel újabb anyagi áldozatot nem kellene hozni? S van-e szükség a polgári iskola mellett az elemi V., VI. osztályra?

kor mégis a Betegség lesz a győztes s tanyát üt a háznál: a Jólét akkor is segítségül van. Enyhíti a beteg fájdalmát, mert minden eszközzel rendelkezik, hogy azt megtehesse. Sőt enyhíti a haldokló kínjait is nemcsak ugyanez eszközzel, hanem azzal is, hogy elhozza a résztvevő barátokat, kiknek jelenléte pillanatokra elfeledtetni a haldoklóval a fájdalmat. S ha kiszenvédett, utódjai szintén nem érzik oly nagy mértékben s oly soká a bánatot, mert a Jólét ezekhez is elhozza gyakorta a jó barátokat, akik vigasztalják, szórakoztatják őket s módot nyújt egyszersmind arra, hogy messzebb tájakon még inkább feltalálják a lelki sőt testi üdülést is.

A Jólét nyomában a Bűn szelleme sem jár oly gyakran, mint a Nyomor oldalán. S ha előlötünk is, itt csak igen ritkán mutatkozik meg nélkül, közmegbotránkozásra, nem úgy mint amott. Hanem magára ránt egy darabot a Jólét hófehér-fényes lepléből s azzal már úgy elkápráztatja az öt már-már észrevevő szemét, hogy azok önkénytelenül behunyva állnak tovább. Hátha nem is a Bűn volt az, amit ott láttak? a létrehozóját bánatlatlanul hagyják tovább menni.

Szennyes rongyokba burkolva, sötét, mogorva arcjal jár a Nyomor. Nedves pinczeszobában, rozzant kunyhóban található leginkább, ahol sötétséget, bűzhödt levegőt terjeszt széjjel, mely elveszi az élet erőt a nagyoktól, s nem hagyja azt kifejlődni a gyermekekben. Sárga beesett arczezal, kedvtelenül jár a Nyomor otthonában nagy és kicsiny. A házastársak bár szeretetből keltek egybe, e folyton köztük levő rém hatása alatt egészen kivetkőznek természetükből. Gorombákká, durvák-

Nincs s a megszüntetéssel nyerne a hitközség, a tanító, de leginkább a szülő és a gyermek.

A megszüntetéssel elég tanítónk lesz, kik csupán csak egy osztályt vezethetnek, a mi a taneredményre — azt hiszem — nem kis hatással lenne s nem hangzana a panasza, hogy a gyermekek keveset tanulnak. Nem a tanító ebben a hibás, hanem az iskola fentartó hitközség, ha nem segít magán eszélyességgel.

Egyháztanácsos uraimék! tán érdemes volna ezen gondolkodni? mert, hogy lehetne a bajon segíteni — az bizonyos!

Abony, 1901. december 16.

Duna.

Karácsonyi iparpártolás.

Abony, 1901. december 20.

A két esztendő előtt oly nagy hullámokat vett honi iparpártolás tüze még nem lohadt le egészen, még vannak, a kik a tüzet nem engedik kialudni, sőt szítják amennyire csak lehet.

A hazai ipar támogatása körül indult nagy-szabású mozgalom leglelkesebb, leguttörőbb faktora az Országos Iparegyesület volt, mely annak idején is agitációt, nagy buzgalmat és tevékenységet fejtett ki mostoha iparunk talpra állítására, fölvirágoztatására.

Nevezett egyesület mostanság a közeledő karácsonyi ünnepek alkalmából is azzal a hazafias kérelemmel fordul a közönséghez, hogy ne vásároljon külföldi portékát, hanem csak magyarországi, honi iparezikeket.

Az iparegyesület kérelmét az alábbi föl hívásban terjeszti a közönség elé:

„Magyar ember ne vegyen idegen holmit karácsonyi ajándéknak: ezzel a kéréssel fordulunk a karácsonyi vásár kezdetén a magyar közönséghez. A szeretet ünnepén áldozunk a hazafiasságnak. Ez az áldozat dus kamatokkal fog megtérülni. Ez az áldozat nem olyan, mint más. Nem hazafias önzetlenséget, hanem hazafias önzést kíván tőlünk. Arról van szó, hogy azokat a milliókat, a melyeket Karácsony előtt ajándékokra kiadunk; ne adjuk a külföldieknek, hanem adjuk a magyar iparnak, a melyet istápolni nemesak hazafias kötelességünk, hanem életbevágó érdekünk is.

Itt az alkalom, hogy az egy év előtt nagy-erővel megindult társadalmi akció, mely a hazai iparpártolást tette feladatává, hatalmas erőpróbát szolgáltatson. Ha minden magyar ember azzal az erős elhatározással indul a karácsonyi bevásárlásra, hogy csak magyar készítményt vásárol, egyszerre erős látszatja lesz a magyar társadalom iparpártoló fölbuzdulásának. Ne szalasszuk el ezt az alkalmat. Ajándékról van szó, a melyet szabadon választjuk meg, nem pedig szükségletéről, a melynél olykor rá vagyunk utalva a külföldi készítményre. Csak olyan tárgyat válasszunk, a mely

ká válnak egymás irányában s beközlőzik hozzájuk állandó laktársul a V i s z á l y undok szelleme, mely mérget lehel saját lelkeikbe, s mérget lehel gyermekébe is. Mert a mint a kisebb szerű indulat szüli a viszályt, akként ered a viszályból fokozatosan a mind nagyobb indulat s végül a féktelen düh, mely rombol és pusztít mindent, ami eléje kerül, legyen az tárgy, avagy ember. S így keletkeznek a Nyomor fészkeiben a mindennapos verekedések, sőt a gyakori gyilkosságok. Mintha nem eleget járna köztük különösen gyermekeik közt a Halál amugy is.

Édes testvérét a Betegséget minduntalan elküldi e penészes, sötét szobákba, hol a Betegség oly jól érzi magát. Oda ül egy-egy kis sápadt gyermek ágyához s mivel azon családoktól, hol a Jólét útját állja, nem szedhet oly sok zsákmányt, bátyja számára, tehát innen bordja azokat halom számra.

A Nyomor tehetetlenül nézi a Betegség rombolását. Nem hozhat a kis áldozatnak enyhítő gyógyszert, de még csak puha párnára sem fektetheti vergődő kis testét. Ott kell, hogy hagyja kinlódni, hosszassan, hosszassan. S a midőn szegényke végre lebunyja szemeit: az anya kínját sem enyhítheti résztvevő jóbarát. Hiába sikoltoz hiába tépi haját. Még férje sincs mellette. Az nehéz munkát végez kora hajnal óta. Pedig mily jól esnék most rá borulni kisírni magát mellette. No de hisz hazajön, s a közös fájdalom tán ismét egybe forrasztja szíveiket, melyeket csak a Nyomor tett egymás iránt oly keménynyé.

A férj késő este tér meg. Az egész napi súlyos munkától s hidegtől kimerülten és megder-

ittthon is készül és vegyünk azt, a mely itthon is készül. Vehetünk szepet is, jót is, olcsót is. A magyar apa magyar játékszerrel adjon gyermekének kezébe. Szüleinknek, testvéreinknek, barátainknak magyar földön készült ajándékokkal kedveskedjünk. A szeretet ünnepén karoljuk föl szeretettel az istápolásunkra nagyon rá szoruló zsenge magyar ipart.

Ajánljuk ezt a kérésünket a magyar közönség jó indulatába s erős a hitünk, hogy nem tesszük hiába. Ezt a hitünket a magyar közönség hazafias lelkiismeretére, hazafias önerzetére építjük. Az Országos Iparegyesület végrehajtó bizottsága.

E minden tekintetben lelkes és megszívlelendő felhívásból kitűnik, hogy az illetékes tényezők odahatni törekednek, hogy a honi iparpártolás hazafias és nemes akciója nem pusztán írott malaszt, röpke szó maradjon, hanem minden tekintetében erős, hatalmas legénynyé váljék, a csenevész, vérszegény, sápadt gyermek.

Hazafias missziót teljesítünk tehát, ha honi iparunkat fölkaroljuk, támogatjuk pártoljuk.

Mihaszna a sok lelkes, szívből jövő felhívásnak, ha közönségünk közönyös marad eme gyönyörű mozgalommal szemben, ha nem tud fölmelegedni az iparpártolás nemes eszméjén és fásult egykedvűséggel, esodálatos nemtörődomséggel fogadja a leglángolóbb föl hívásokat.

Csak összmunkálkodással, együttérzéssel lehet eleven, hatalmas, erős honi ipart teremteni, csak nagy hazafias érülettel és rajongással lehet fejletlen iparunk szilárd fundamentumát megvetni.

Csak akarat, lelküzdhetetlen vas akarat és valódi hazafias buzgalom kell, hogy a honi iparpártolás terén megindult hatalmas mozgalomból komolyabb, versenyképes ipart teremthessünk. Míg közönségünk esőkönyös minden ilyen irányu iramlattal szemben, addig a korhatag, régi rendszert kell színylenünk, addig iparunk erőtlén, gyenge esemete marad.

A közönség köréből.

Hordók hitelesítése.

Egy törvényezikk kötelezővé tette, hogy a szőlősgazdák, kereskedők által használt hordók ürtartalma azokon kilegyen tüntetve vagyis hitelesítve. E helyes intézkedés, mivel ez által egyes visszaélések orvosoltattak, a vevő s adó biztos tájékozást szerezhet a hordó ürtartalmáról.

Igaz, hogy e törvény szabta hitelesítéssel nagyobb lett a hordó ára, mit jobban érznek a falun s a nagyközségben lakó szőlősgazdák s így az Abonyban lakók is! Igen s pedig azért, mert ha valaki hordót rendel, várnia kell egy ideig, míg birtokába juthat, mivel az a kádár egy-két hordót nem tart érdemesnek, hogy a nálunk

medve nyit ajtót s amint tudatára jut a helyzetnek, a neje iránti nyomorszállta keményszívűségében őt okozza a gyermek haláláért s résztvevő szavak helyett szitkokkal illeti.

S a szegény asszó y, kinek a Nyomor a kiscsőrje, nem utazhatik semerre bánata és durva férje elől. Legfeljebb a folyónak veheti útját, hogy eltemesse ott magát fájdalmával együtt.

S a Bűn nemesak a már említett gyilkosság alakjában jár a Nyomor helyein, hanem mez nélkül, e nem takarva, nialal lárba sokkal hamarabb fedezheti is fel az Igazság súlytó istenasszonya, mégis akadálytalanul terjesztheti magából tovább és tovább a fertőző kóroanyagokat.

Ime a Jólét és Nyomor képei!

Oh ti! kiknek a Jólét állandótársatok, s kik az ő napsugaras arcának folytonos derűjében a töletek oly tavol járó nyomort csak ködkep gyanúlat látjátok s így valódi fogalmat nem is alkothattok róla: szálljatok le minél gyakrabban s különösen így szent Karácsony napján deris othonotokból a Nyomor tanyáira, s ha láttára borzadály futja át tagjaitokat, mely szívetek hurjait rezgésbe hozza, siesetek a Jólétnek rátok öntő sugaraiból önkézüleg irányozni egyet-egyét a Nyomore fészkebe. A bennök lakók áldó fohászt küldenek majd értekek az ég urához, a ki meghallgatja azt, s jutalmat ad siron mtea, siron tul.

hiányzó hitelesítő hivatalhoz bejárjon, hanem akkor teszi azt meg, ha egy kocsi-ra való hordót kell hitelesíttetnie. Ebből kifolyólag a rendelő várhat s sokkal drágábban fizeti meg a hordó árát, mint olyan helyen, a hol hordóhitelesítő hivatal is áll fenn. Már pedig azt hiszem, nekünk Abonyban lakó szőlősgazdáknak okvetlen szükségünk van egy hitelesítő hivatalra, mi által az egyes hordók olcsóbban beszerezhetők lennének, a fuvardíj s uti költségek megtakarítása mellett is, — s a hitelesítendő hordót is előbb kaphatná megrendelő birtokába.

Azt hiszem, ily hivatal felállítását minden szőlőbirtokos szükségesnek tartja, miért is kérjük a t. Elöljáróságot, hasson oda, hogy egy ily hordó hitelesítő hivatal mielőbb felállíttassék. Áts.

Köszönet nyilvánítás.

Boldogult jó férjem elhunytá alkalmával, családom barátai és jóakarói által kifejezett szives részvételért ez uton fejezem ki legbensőbb köszönetemet.

Abony, 1901. december 8.

Özv. Csupkay Ferenczné.

MI UJSÁG?

— **A király adománya.** A hivatalos lapból olvassuk, hogy Ő császári és Apostoli királyi felsége, az abonyi róm. kath. munkásegyletnek 200 koronát méltóztatott magánpénztárából legkegyelmesebben adományozni.

— **Gyűlés.** A „Kath. Olvasóegylet“ 29 éves alapszabályának módosítása tárgyában f. hó 29-én, vasárnap délután fél 4 órakor saját helységében közgyűlést tart.

— **A tűzoltás ügye.** Özv. Kopeczki Mórné földbirtokosnő az önkéntes tűzoltó egyesület alapító tagjai közé lépett. Idáig az alapító tagok száma 3, a pártoló tagoké 41.

— **A temetkezési egyletről.** Az abonyi általános temetkezési egyesület ma egy hete tartotta alakuló gyűlését, melyen ideiglenes elnökül Dobozy György, jegyzőül Király Ferencz választotta meg. A gyűlésen mintegy 70—80 érdeklődő vett részt, az alapszabály elfogadtatott s a kormányhoz leendő felterjesztése elhatároztatott. Elhatároztatott továbbá a tagoknak haladéktalan gyűjtése. Az alapszabályokból közöljük a következőket: Az egyesület tagja lehet minden 7 évet betöltött és 70 évet be nem töltött fedhetlen jellemű egészséges egyén, nem és valláskülönbség nélkül: az egyesület tagjai beiktatási díj ezímen fizetnek: 7—40 korév közt levők 1 koronát, 40—50 év közöttiek 2 kor., 50—60 korév közöttiek 3 kor., 60—70 év közöttiek 4 koronát. Minden halott után fizetnek be 7—50 év közöttiek 20 fillért, 50—70 korév közöttiek 30 fillért. Egy halott után kifizettetik temetési járulék ezímen: azok után, kik még halotti díj ezímen 60 koronát benem fizettek 120 kor., 60 kor. halotti díj befizetése után 140 kor., a ki 80 koronát be fizetett, többé halotti díjat nem fizet. A válasszmány — az egyesület vagyonának szaporodása szerint a temetkezési díj összegét emeli, vagyis az egyesület törzs vagyonához mérten a kifizetendő temetkezési díj összegét felemelheti. Az egyesület működését 600 taggal már megkezdi.

— **Kettős vágány Szolnok és Czepléd közt.** Rendkívüli horderejű hirt közöl egyik lapársunk. A kereskedelmi ministerkijelentette, hogy Szolnok és Czepléd közt a kettős vágány kiépül. A személyforgalom az aradi és debreczeni vonalakról a fővárosba csakis Abony és Czeplédén át fog történni. A mostani ujszászi vonal csakis helyi viczinális jellegűvé süllyed. Mondani is felesleges, hogy ennek a mi forgalmunkra, milyen kiváló fontossága van. Azonkívül építenek Czeplédén egy hatalmas fűtőházat. Az építkezés, mint értesülünk, már a jövő tavasztól kezdetét veszi. A nagyszabású építkezés ezrekre menő munkásnak ad majd munkát, kenyeret.

— **Drágul a levelezőlap.** A keresk. minister határozata alapján 1902. január 11.-től kezdve a levelezőlapok árát 4 fillér helyett 5 fillérben, a posta utalványok árát pedig 1 fillér helyett 2 fillérben állapította meg a posta-igazgatóság, ettől kezdve tehát a levelezőlapok 5 filléres bélyeg ragasztandó.

— **Egy kis statisztika.** A m. kir. központi statisztikai hivatal havi közleményeinek legújabb füzeté szerint október havában a magyar

anyaországban 10,374 házasságot kötöttek. A 10,374 házasságkötésből aránylagosan a legnagyobb rész a Duna-Tisza közére esik, a legkisebb a Dunántulra. Magyarországon októberben 1245 vegyes házasságot kötöttek. A keresztény-zsidó házasságok száma 27, mely számból 14 esetben keresztény nőlegény vett el zsidó leányt, 13 esetben pedig keresztény leány lépett zsidó nőlegény-nyel házasságra. — Csupán a magyar anyaország népesedését tekintve, azt látjuk, hogy október havában 3231-el több a szaporodás, mint a múlt év ugyane hónapjában, a mikor is 1718-al több volt ugyan a születés, de a halálozás is több volt, még pedig 4949-el; a múlt év 10 első hónapjában együttvéve azonban a szaporodás mégis 4276-al volt több, mint a folyó év első 10 hónapjában, a mikor is kevesebb volt ugyan a halálozás 22.434-el, de kevesebb volt a születések száma is, még pedig 26.710-el.

— **A rendőrség egy szerkesztőségben.** Meglepő, szenzációs esetről értesülünk, amely a fővárosi hírlapíró köröket nagy izgatottságban tartja. Arról van szó, hogy a budapesti államrendőrség egy fővárosi lap szerkesztőségében megjelent s a szerkesztőt arra szólította fel, hogy a lap czimszalagjait előadassa. A szerkesztő a sajtószabadság e megsértése ellen hevesen tiltakozott és pedig annál inkább is, mert az egyik rendőrtiszt elárulta, hogy a czimszalag utáni kutatás a Kecskeméthy-ügygel összefüggésben van. A szerkesztő igen erélyes föllépése következtében a rendőrkapitány végül így indokolta a rendőrség csodálatos eljárását: „Tisztelt szerkesztő ur! A fővárosi rendőrség az egész Budapestet, az egész országot Olaszországgal együtt átkutatta, de Kecskeméthyt, a ki 588 ezer koronát elikkasztott, nem találta, a miből az következik, hogy ez a jómadár a tengerentuli országok egyikébe menekült. Most már az a kérdés merült föl, hogy hová? Am erre feleletet nem tudnak adni. Abban azonban az egész rendőrség meggyezett, hogy nincs olyan magyar ember, a ki a „Mátyás Diák“ olvasása nélkül meg tudna lenni. Így hát nyilvánvaló, hogy Kecskeméthy, bárhol húzta is meg magát, a legjobb magyar elcslapra, a „Mátyás Diák“-ra előfizetett s az most jár neki. Ha tehát a rendőrség az előfizetők czimszalagját átnézi, Kecskeméthynek bizonyosan nyomára akad.“ A szerkesztőt ez a kijelentés egyáltalában nem lepte meg, mert igen jól tudja, hogy a külföldre menő magyar apjától, anyjától, gyermekeitől megválhat ugyan, de a „Mátyás Diák“-ot nem nélkülözheti. A „Mátyás Diák“ előfizetési ára különben negyed évre 1 frt. 50 krajczár. A kiadóhivatala pedig (Bpest, Sarkantyus-u. 3.) bárkinek is ingyen küld mulatványszámot.

— **A „Budapest“ huszonöt éves jubileuma.** Ritka ünnepet ül közelebb a „Budapest“ képes politikai napilap. Fenállásának huszonöt éves jubileumát. Negyedszázad az emberi életben is nagy idő. Hát még egy napilap pályafutásában, hát még nálunk! S el kell ismerni, hogy a „Budapest“ e hosszú negyedszázad alatt derekasan felelt meg hivatásának. Mindvégig hű volt kitűzött 48-as programjához, s emellett folyvást kitűnő hírszolgálatát volt. Ennek köszönheti, hogy ma már az ország egyik legkedveltebb ujságja. Ismerik és olvassák mindenfelé, s népszerűsége nőttön-nő. De nem is csoda; mert tagadhatatlan, hogy a „Budapest“ fürge, szemes, bátor, egyszerűval igen jól szerkesztett ujság. Vezérekiket legtöbbször orsz. képviselők írják, köztük Kossuth Ferencz, a függetlenségi és 48-as párt nagynevű elnöke. Hírei frissek és megbízhatók; tárczarovatá nemcsak szórakoztató, hanem tanulságos is; regényei érdekfeszítők. Nagy előnye, hogy a fontosabb napi eseményeket sikerült kivételül képekből is bemutatja. De előnye az is, hogy újkor a lap minden rendes előfizetője egy díszes kiadású és tartalmas naptárt kap ajándékkul. Aki tehát egy megbízható s minden tekintetben kipróbált napilapot akar olvasni: annak bátran ajánlható a „Budapest“, amelynek előfizetési ára egy óra 2 korona, negyedévre 6 korona, félévre 12 korona és egész évre 24 korona. Az előfizetések a „Budapest“, kiadóhivatalához (Budapest, IV., Sarkantyus-utca 3. sz.) küldendők.

— **Egyetértés.** Harminczhatodik évfolyamát kezdi e lap az 1902-ik évben. E nagy idő bizonyítja, hogy fennállása a nemzet érdekében áll. Legnagyobb, legértelmesebb igazán nemzeti lapnak ismerté el a művelt magyar olvasóközönség. Iránya a jövőre is változatlan marad. Független minden párttól. Nem egyik vagy másik pártnak, hanem az egész nemzetnek gondolkodását tolná-

csolja. Szabadelvű, erős magyar s az ország függetlenségére törekvő. Ausztriával szemben az önnálló és történelmi nagy Magyarországot törekszik visszavívni. Osztályérdeket nem ismer s a felekezetiességet üldözi. A gazdaközönség érdekeit s a nemzeti ipart és kereskedelmet egyaránt védelmezi. Tisztviselőink jólétének s függetlenségének nagy érdekeiért első sorban száll sikra. Tanáraink s tanítóink nemes munkálkodásában aneizet jövődjének biztosítását látja. Történelmi egyházaink minden igaz érdekét szívén viseli. A külföldről beszivárgott klerikális és gyűlölköző szellemet kiirtani törekszik. Ellenzéki lap. A kormányt szigorúan ellenőrzi és bírálja, de nem személyeskedik. A pártok és kormányférfiak becsületét nem támadja. Tárgyilagos és igazságos. De mást, mint magyar érdeket nem ismer. Egyetlen lap, amely az országgyűlés tárgyalásait igazán és kimerítően közli. A közgazdasági kérdéseket bőven és elfogulatlanul tárgyalja. A hírszolgálatban tartalmas, gazdag és tisztességes. Szépirodalmi tartalma pártatlan. Itt jelennek meg a tisztá magyarság legnagyobb írójának Eötvös Károlynak remek művei. Most kezd meg a „Nazarénusok“ című nagy művét. A múlt század negyvenes éveinek korrajza lesz ez. Oly mű, mely gyönyörrel és bámulattal tölt el mindenkit s melynek pártját a külföldi irodalom se ismeri. A után jön a Balaton körüli utazás folytatása, továbbá Gróf Károlyi Gábor titkos följegyzései s a Bakony erdeje. Korszakos művek mind. Az új év alkalmából jobb lapot nem ajánlhatunk a közönségnek, mint az Egyetértést, melynek kiadóhivatala (Budapest, IV. ker., Papnövelde-utca 8.) szívesen küld mulatványszámot mindenkinek, a ki ily kérelemmel hozzá fordul. Az Egyetértés előfizetési ára 1 hónapra 3 kor. 60 fill., negyedévre 10 kor.

Szerkesztői üzenetek.

Munkatársaimnak lelke mélyéből kívánok boldog ünnepeket. Szerk.

Tószegi. Köszönöm szives sorait. Sajnálom, ha rossz percelt okoztam, nem akartam. sőt... A legjobb türelemmel várom az igért dolgot s nem félttem a „czimet“, jó kezében van.

Endre. Nagyon jó. Jóani fog. Üdvözlöm. „Művezető.“ Szinte azokképen.

Kolozsvár. A kért orsz. lapokba már rég szalonát takartak a hentesek, mert azokat nincsen év végén elárverezik. Lapunk 3 és 4 számaiban nincs Abonyi-ról cikk. A többi küldjük. Vizontlátásra.

Ifj. Telek M. Helyben. Tisztelt felebarátunk bizonyára olvasgatja az országos lapokat, azokból meggyőződhet, hogy azok az ujságok senkitől sem kérdezik, ha valjon belevághatnak-e az országot érdeklő dolgokba, avagy sem. Nem kérdeik, hogy is tudják, hogy az nekik hivatásuk, kötelességük. Kötelességük az egész nemzetet érintő dolgokat tisztázni, hivatásuk oly eszméket felszínre hozni, melylyel a nemzet ügyét a megoldáshoz közelebb vezetik.

Miként az országos lapnak joga van belevághozni országos dolgokba, ugy a helyi lapnak — hívják azt bár abonyi ujságnak is — szintén joga, kötelessége és hivatása a törvény védelme alatt beleszólni a társadalmi, vagy mondjuk felekezeti mozgalmakba. Innen származott a mi „merészségünk“ hogy tüzetesen foglalkoztunk a kath. egyház párbérekérdésével, de nemcsak azzal, hanem több más társadalmi mozgalommal, közéletünk minden egyes mozzanatával; miért éppen hallgatnánk tehát a párbérekérdés felől?

A helyi lapnak, mint más fajta ujságnak továbbá jogában áll az, hogy mozgalmakat kezdeményezhet, a megindult mozgalmaknak irányt jelölhet, a helytelen irányban tereledő mozgalmat helyes irányba vezetheti; a kérdés napirenden tartásával alkalmat és anyagot nyújthat a közvélemény kialakulására, megérésére.

Ha azonban célját el nem éri, az a lapra nézve nem nagy baj, perbe azért nem száll senkivel sem.

Az elsoroltak alapján nem alkalmazkodhatunk ifj. T. M. felebarátunk hozzá beküldött írása után, melyszert hivatásunk és kötelességünk teljesítésében hallgatásra akarna kényszeríteni oly modorban, melynek minden harmadik sora magán viseli a személy és lapelleni lázítás jellegét.

A párbérekérdésről eddig megjelent cikkeink, akár „Igazmondó“ belmunkatársunk írta, akár más „őhajta“, őhajta a felszínen levő ügynek mindkét felé igazságos és jogos érdekeiben való megoldását. Ha valaki, ugy ez a lap az, a mely önzetlenül kívánta a mozgalom előtt és alatt a nép boldogulását is, meg a telkipasztor méltányos javadalmaztatását is. Ez a mi programunk s nem más. Aki mással gyanúsít bennünket, az nem érti sem jó szándékunkat, sem szavainkat.

Hogy cikkünkben itt-ott erélyes megjegyzések találhatók az kétségtelen, de a nép iránti rossz indulat távol áll tőlünk. Ha ebben szenvednénk, tollat se vennénk kezünkbe. Aki haragszik, annak nincs igaza. A közeljövő pedig nekünk ad igazat.

Végül kijelentjük, hogy sem ez, sem más ügynél nem zárkozunk el az ellenvélemények közlése elől, ha azok tárgyilagosa, szavaink értelmét és szándékunk tisztaságát teire nem magyarázzák és csupán a felvetett eszme, vagy kérdés körül mozognak s nem csapnak át a személyeskedés sértő terére. És továbbá elengedhetlenül szükséges, hogy a közlésre szánt „ellenvélemények“ szerkesztőileg, tartalmilag és helyes írásilag kifogástalanok legyenek. Az Ön írása tisztelt felebarátunk mindezen feltételeket nélkülözi, s így vagyunk abban a helyzetben, hogy azt — kívánságunk szerint — szívesen közöljük.

Legalkalmasabb KARÁCSONYI és UJÉVIÜDVÖZLŐ KÁRTYÁK, NÉVJEGYEK a legolcsóbb árak mellett szerezhetők be

Szerdahelyi János könyvnyomdájában.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a legjutányosabb árak mellett elfogadok himzést (stikkelést.)

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri
Rosovitz Katalin.

Lakásom: Klapka-utca 11 sz.

SZŐLŐOLTVÁNYOK

szokványminőségben.

A legkiválóbb 42 bor- és csemegefajokban fajtisztán, teljes jótállással.

ÉLŐKERITÉS.

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Óriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívül csekély kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat még az apró nyulak sem hatolnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemege elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsemeték. Óriási jövedelmet biztosító voltánál fogva ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatú főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetük minden rendelési kötelezettség nélkül. Az árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt ezimére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely nincsen az a ház, vagy család, hol annak tartalmát haszonra ne fordítanák, városon, falun, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll, kik rendelni semmit sem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltatnak, melyek mindenkinek nagy szolgálatot tesznek. Czim:

Érmelléki első szőlőoltvány-telep Nagy Gábor Nagy-Kágya, u. p. Székelyhid. 9—20

Csak Réthy Béla: fogadjunk el!
A valódi pemetefü-czukorka kék papirdobozokban kapható s minden dobozon a készítő: RÉTHY BÉLA aláírása olvasható. Eltérő készítmények mint hamisítványok visszautasítandók.

Pintér Testvérek utóda WUSZTL ALAJOS

fűszer, csemege, vas, konyha berendezési cikkek és ásványvizek kereskedése

— A B O N Y. —

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására hozni, hogy **I-ső rendű porosz gáz Coksz** és **I-a darabos kőszén** állandóan kapható és 100 kg. felül bármikor házhoz szállítom.

A téli idény közeledésével bátorkodom kitűnő valódi orosz theámat, első rendű rumokat, eredeti palackokban, nemkülönben thea süteményeimet dus választékban, ajánlani.

Minden csütörtökön friss kassai Frankfurter.

Kitűnő minőségű pergetett méz **1 kg. 1 korona.**

Olcsó árak! Pontos kiszolgálás!

Legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok bevásárlási forrása.

Alulírott tisztelettel hozom tudomására a nagyérdemű közönségnek, hogy eddigi

Órás és ékszerész

üzletemet a (r. kath. templommal szemben) bekövetkező szent karácsony napjára a legalkalomszerűbb tárgyakkal egészítettem ki.

Üzletemben **zenélő szent kápolna képek** s egyéb maradó értékű, ünnepi ajándékol szolgáló tárgyak jutányos árak mellett készpénz, esetleg törlesztéses áron is beszerezhetők. Ugy szintén órák és ékszerek.

Midőn üzletemet megtekintésre ajánlom; egyszersmind legszolidabb árak mellett pontos és kifogástalan kiszolgálást ígérek.

Abony, 1901. évi november hó

A nagyérdemű közönségnek alázatos szolgálója

ROSENZWEIG J.

órák és ékszerész.

Legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok bevásárlási forrása.

Új! Aranyozó,

melyel mindenki azonnal moshatja az aranyozható tárgyakat. — Egy üveg ecettel 80 kr., 1/2 literes üveg 1.50, 1 literes nagy üveg 3 frt. — Sport-cikkek, gyermek játékszerek, háztartási- és ebédő asztali kellek utazás- és beteg-palashoz való tárgyak felül nagy képes árjegyzéket bérmentve küld

KERTÉSZ TÓDOR Budapest, IV., Kristóf tér.

BUTOROK

részletfizetésre

Ehrentreu és Fuchs Testvérek-nél

Budapest, VI., Teréz-körút 8. (Andrássy út közl.)

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

NÖTHLING VILMOS magkereskedőnél

Budapest, Calvin-tér 9.

kaphatók a legjobb gazdasági, konyhakerti, vetemény- és virágmagvak.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Neustein Fülöp orvos

hashajtó-piruláit,

melyek évek óta kiűzőeknek bizonyultak és előkelő orvosok által könnyű hashajtó- és feloldó-szerül ajánlatnak. — Egy doboz (15 pirula) 30 fillér.

Minden gyógyszerárban kapható. Neustein-féle gyógyszerár, Bécs, I., Plankengasse 6.

Dupla villanydelejes kereszt vagy csillag.

R. B. 86967. sz. Gyógyító és felüdítő jótállás mellett: köszvény, reuma, asthma (nehéz lélegzés), álmatlanság, fülzúgás, nehéz halás, epilepsia, idegesség, étvágytalanság, sápkór, fogfájás, migren, tehetetlenség, influenza, valamint minden idegbetegségnél.

Azon beteg, aki 86967. sz. k. sz. csillagot a legkezebb 45 nap alatt meg nem gyógyul, azonnal visszaküldi a pénzt. Amel már senki sem használta, ott kerem az én készülőmet megkérlek, megvagyok a győztes kes. üzem biztos hatásáról.

A kis készülék 4 kor. A nagy készülék 6 kor. — idült betegeknek a kál-alkoholizáson — mázánál

A köpönyököt helyzetűd utánvetel vagy el. — és külföldi rezerre: —

MÜLLER ALBERT BUDAPEST, Vadasz-utca 42/H O Kálmán-utca 50.

DEHMAL KÁROLY

zongora-gyáros

kizárólag kitűnő külföldi gyártmányok raktára és kölcsönző-intezet

Budapest, IV., Károly-körút 20.

Magyar festék-, kence- és lakkgyár

KRAYER E. és Társaság

József főherceg udvari szállítója, a magyar államvasutak és más nagyvállalatok szilárd részese. BUDAPEST, V., VÁCZI-ÚT 6. SZÁM.